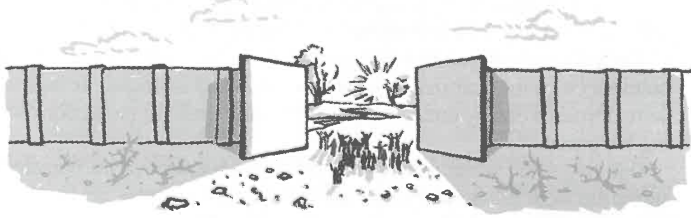

BÀI HỌC 3

SA-BÁT: MỘT NGÀY CỦA SỰ TỰ DO

CÂU GÓC: *”Đoạn, Ngài lại phán: Vì loài người mà lập ngày Sa-bát, chớ chẳng phải vì ngày Sa-bát mà dựng nên loài người” (Mác 2:27).*

KINH THÁNH NGHIÊN CỨU: *Xuất Ê-díp-tô Ký 16:16-18, 20:8-11; Phục truyền Luật lệ Ký 5:12-15; Ma-thi-ơ 12:9-13; Lê-vi Ký 25:1-7.*

Đức Chúa Trời thiết lập ngày Sa-bát như là hành động cuối của tuần lễ Sáng tạo. Người ta đã nói rằng vào ngày Thứ Bảy, Đức Chúa Trời không chỉ nghỉ ngơi, nhưng Ngài đã thiết lập sự nghỉ ngơi làm một phần không thể thiếu trong cách thế giới hiện hữu. Ngày Sa-bát là một minh chứng cho cách chúng ta được tạo ra để tương tác với Chúa và với nhau.

Vì vậy, không có gì đáng ngạc nhiên khi các học giả Kinh Thánh khám phá rằng ngày Sa-bát, một trong các điều răn trong kế hoạch của Đức Chúa Trời dành cho dân sự Ngài, xuất hiện rất sớm trong việc thành lập quốc gia Y-sơ-ra-ên mới. Nó đóng một vai trò rất quan trọng trong cuộc đời của người Do Thái.

Thông thường khi chúng ta nói về ngày Sa-bát, cuộc trò chuyện nhanh chóng chuyển sang cách nào để tuân thủ, chẳng hạn những việc gì chúng ta không nên làm và như thế nào. Tuy các câu hỏi này rất quan trọng, chúng ta cũng cần hiểu rõ về vai trò không thể thiếu của ngày Sa-bát, là đã được thiết kế trên thế giới và trong cuộc sống của dân Chúa như một biểu tượng của ân điển và sự cung cấp của Đức Chúa Trời.

Như Đức Chúa Giê-su đã nói, ngày Sa-bát Thứ Bảy được tạo ra cho tất cả nhân loại. Khi chúng ta thực sự “nhớ ngày Sa-bát,” nó sẽ thay đổi chúng ta mỗi ngày trong tuần, và – như Đức Chúa Giê-su đã chứng minh – nó có thể là một phương tiện để ban phước cho người khác nữa.

1. BÁNH MA-NA VỪA ĐỦ

Sau nhiều thế hệ nô lệ và sự suy thoái xã hội gây ra bởi tình trạng nô lệ như vậy đối với những người bị áp bức, Đức Chúa Trời đã tìm cách nâng đỡ dân Y-sơ-ra-ên mới được giải phóng, hướng dẫn họ đến một lối sống tốt đẹp hơn, cũng như ban cho họ luật pháp để tổ chức xã hội mới của họ cách hiệu quả nhất. Nhưng một trong các phần đầu của tiến trình này đã xảy ra dưới dạng một bài học cụ thể rất thực tiễn và dễ hiểu.

Bài học mà đã trở nên một phần văn hóa của xã hội Y-sơ-ra-ên là, qua cuộc sống lang thang suốt 40 năm trong đồng vắng, bằng chứng rõ ràng về sự cung ứng của Đức Chúa Trời và lòng không vị kỷ. Nó xuất hiện dưới hình thức bánh ma-na, một món ăn xuất hiện mỗi buổi sáng trên mặt đất xung quanh trại dân Y-sơ-ra-ên.

Đọc Xuất Ê-díp-tô Ký 16:16–18. Bạn nghĩ gì về tầm quan trọng của biện pháp cụ thể dành cho mỗi cá nhân được nhấn mạnh trong các câu này?

Trong 2 Cô-rinh-tô 8:10–15, Sứ đồ Phao-lô đề cập đến câu chuyện trên đây như là một thí dụ về cách Cơ Đốc nhân nên sống: “Theo cảnh bây giờ, anh em có dư thì bù cho họ lúc túng thiếu, hầu cho họ có dư cũng bù lại lúc túng thiếu cho anh em, như vậy là bằng nhau” (câu 14).

Bài học cho dân Y-sơ-ra-ên và cho cả chúng ta là Đức Chúa Trời đã cung ứng đầy đủ cho dân sự Ngài và muôn vật thọ tạo của Ngài. Nếu chúng ta chỉ lấy những gì chúng ta cần và sẵn sàng chia sẻ các dư thừa của chúng ta với người khác, tất cả mọi người sẽ được chăm sóc và cung cấp. Chỉ thu nhặt đủ cho ngày hôm nay đòi hỏi mọi người phải tin rằng ngày hôm sau sẽ vẫn có đủ. Những người bị kim kẹp, chẳng hạn như các nô lệ Y-sơ-ra-ên, có xu hướng chú trọng vào sự sống còn của chính họ, nhưng Đức Chúa Trời, qua phép lạ bánh ma-na, muốn chúng ta cho họ thấy một đời sống đầy tin cậy, rộng lượng và chia sẻ.

Tuy nhiên cũng có một khía cạnh khác đáng chú ý hơn cho các thực hành liên quan việc nhặt bánh. Mỗi Thứ Sáu một phần gấp đôi bánh ma-na xuất hiện trên mặt đất, và vào ngày đó – và chỉ ngày hôm đó – người ta mới thu thập thêm ma-na để chuẩn bị cho ngày Thứ Bảy. Sự cung cấp đặc biệt cho ngày Sa-bát đã trở thành một cách bổ sung để họ học cách tin cậy Chúa cho mọi nhu cầu của mình. Phần bổ sung ma-na này, một hành động ân điển đến từ Đức Chúa Trời, giúp họ có cơ hội tận hưởng trọn vẹn sự nghỉ ngơi mà Đức Chúa Trời đã hứa với họ về ngày Sa-bát Thứ Bảy.

Chúng ta có thể làm gì trong ngày Thứ Sáu để giúp chúng ta tận hưởng những ân phước Chúa ban cho chúng ta trong ngày Thứ Bảy?

2. HAI LÝ DO CHO NGÀY SA-BÁT

Xin đọc Xuất Ê-díp-tô Ký 20:8–11 và Phục truyền Luật lệ Ký 5:12–15. Hai phiên bản này về điều răn thứ tư bổ sung nhau như thế nào?

Hành động ghi nhớ là một yếu tố quan trọng của mỗi tương giao mà Đức Chúa Trời tìm cách tái lập với dân sự Ngài, dựa trên lẽ thật rằng Đức Chúa Trời là Đấng Tạo Hóa và Đấng Cứu Chuộc của chúng ta. Cả hai vai trò này đều có mặt trong hai phiên bản của điều răn thứ tư, và do đó được liên kết chặt chẽ với ngày Sa-bát và các thực hành liên hệ đến ngày ấy.

Ra khỏi một vùng đất bị thống trị bởi rất nhiều vị thần giả, dân Y-sơ-ra-ên cần được nhắc nhở về vai trò Đấng Tạo Hóa của Đức Chúa Trời thực hữu. Ngày Sa-bát là một cách rất quan trọng cho sự nhắc nhở ấy, càng thêm quan trọng trong bối cảnh bánh ma-na được cung cấp thêm mỗi ngày Thứ Sáu theo chu kỳ hàng tuần, một ví dụ hùng hồn về sức mạnh sáng tạo của Chúa. Trong Xuất Ê-díp-tô Ký đoạn 20 ở điều răn thứ tư, Đức Chúa Trời trong vai trò Đấng Tạo Hóa được bày tỏ rõ ràng nhất.

Ngược lại, sự giải cứu, cứu chuộc và cứu rỗi của dân Y-sơ-ra-ên là trọng tâm của điều răn thứ tư trong Phục truyền Luật lệ Ký 5. Đây là một sự tích mà người Do Thái luôn kể lại; họ có thể kết nối lại với sự tích ấy đặc biệt vào mỗi ngày Sa-bát. Câu chuyện đầu tiên của họ là sự giải cứu thực tế, và cụ thể từ chế độ nô lệ ở Ai Cập; nhưng khi sự hiểu biết của họ về Đức Chúa Trời và sự cứu rỗi của Ngài gia tăng, ngày Sa-bát cũng trở thành một biểu tượng và một sự cử hành lễ kỷ niệm sự cứu rỗi tâm linh của họ hàng tuần.

Cả hai động lực trên đây cho thấy ngày Sa-bát liên quan đến nỗ lực khôi phục mối tương giao giữa Đức Chúa Trời và dân sự của Ngài: “Ta cũng cho chúng nó những ngày Sa-bát ta làm một dấu giữa ta và chúng nó, để chúng nó biết rằng ta là Đức Giê-hô-va biệt chúng nó ra thánh” (Ê-xê-chi-ên 20:12). Và, như chúng ta đã thấy, đây không hề chỉ dành riêng cho dân Y-sơ-ra-ên, nhưng trên nền tảng của mối tương giao này, họ thiết lập một loại xã hội mới, tử tế hơn với người ngoại và là một phước lành cho thế giới rộng lớn hơn.

“Bởi có ấy cho nên Giê-hô-va Đức Chúa Trời người có dặn biểu người phải giữ ngày nghỉ” (Phục truyền Luật lệ Ký 5:15). Bằng cách giữ ngày Sa-bát như một cách để ghi nhớ và cử hành lễ kỷ niệm cả sự sáng tạo lẫn sự cứu rỗi, chúng ta có thể tiếp tục tăng trưởng trong mối quan hệ của chúng ta, không chỉ với Chúa mà còn với những người xung quanh. Đức Chúa Trời rất khoan dung với chúng ta; do đó, chúng ta cũng cần phải khoan dung với người khác.

Bằng cách nào hành động giữ ngày Sa-bát giúp chúng ta hoàn thiện, tử tế, quan tâm, và tử ái hơn?

3. MỘT NGÀY BÌNH ĐẲNG

Một trong những điều hiển nhiên từ việc đọc lướt qua Mười điều răn trong Xuất Ê-díp-tô Ký 20 và Phục truyền Luật lệ Ký 5 là sự kiện điều răn thứ tư ghi nhiều chi tiết nhất. Trong khi một số điều răn chỉ vồn vẹn có ba từ trong một số phiên bản (trong tiếng Hê-bơ-rơ một số điều răn đôi khi chỉ gồm hai từ), điều răn thứ tư khai triển lý do, cách thức và ai phải giữ ngày Sa-bát.

Xin đọc Xuất Ê-díp-tô Ký 20:8–11. Đoạn Kinh thánh này nói gì về tôi tớ, khách ngoại bang và ngay cả súc vật, và điều ấy có ý gì?

Đáng chú ý trong số các chi tiết về ngày Sa-bát là sự chú trọng đến những người khác. Ông Sigve K. Tonstad lập luận rằng loại mệnh lệnh này thật độc đáo trong tất cả các nền văn hóa của nhân loại. Ông giải thích rằng điều răn ngày Sa-bát: “đặt ưu tiên từ dưới lên chứ không từ trên nhìn xuống, để ý trước hết tới các thành viên thua yếu nhất và dễ bị tổn thương nhất của xã hội. Những kẻ cần nghỉ ngơi nhiều nhất – nô lệ, khách ngoại bang, và gia súc kéo cây hay chở nặng – được chỉ ra cho sự đặc biệt. Những động vật thiếu diêm phúc, thậm chí súc vật không có tiếng nói, tìm được một đồng minh trong sự nghỉ ngơi.” – *The Lost Meaning of the Seventh Day* (Michigan: Andrews University Press, 2009), trang 126, 127.

Điều răn thứ tư chú trọng đặc biệt tới việc thuyết phục mọi người nên xem ngày Sa-bát là một ngày để thưởng thức. Qua sự soi sáng của lẽ thật ngày Sa-bát, tất cả chúng ta đều bình đẳng. Nếu bạn là chủ nhân trong tuần, vào ngày Sa-bát, nhân viên không ở dưới quyền của bạn để bị bạn bắt làm việc. Và đó là vì Đức Chúa Trời cũng ban cho họ một ngày nghỉ ngơi. Nếu bạn là một nhân viên – hoặc ngay cả là nô lệ – trong tuần, ngày Sa-bát nhắc bạn rằng bạn được Đức Chúa Trời tạo dựng và chuộc lại, và Ngài kêu mời bạn hãy đón mừng kỷ niệm lễ thật ấy theo những cách độc lập với nhiệm vụ thường ngày của bạn. Thậm chí “khách ngoại bang ở trong nhà người” (Xuất Ê-díp-tô Ký 20:10) cũng được hưởng lợi từ ngày Sa-bát.

Ý tưởng này thật là một thay đổi đáng kể trong quan điểm của người Y-sơ-ra-ên, vẫn còn nhớ rất rõ các kinh nghiệm sống dưới chế độ nô lệ và bên lề xã hội. Bây giờ họ sắp định cư trong một vùng đất mới, Đức Chúa Trời không muốn họ đương nhiên chấp nhận thói quen của những kẻ đã đàn áp kìm kẹp họ trước đây. Như Chúa đã truyền phán cho họ các luật lệ rất chi tiết để tổ chức xã hội, Ngài cũng truyền phán cho họ (thật ra là cho tất cả chúng ta) một biểu tượng nhắc nhở hàng tuần rằng tất cả chúng ta đều bình đẳng trước mặt Ngài.

Bạn có thể chia sẻ ngày Sa-bát trong cộng đồng mình như thế nào? Câu hỏi này nghĩa là làm sao để những người khác trong cộng đồng của bạn cũng có lợi nhờ việc bạn tuân thủ ngày Sa-bát?

4. MỘT NGÀY ĐỂ CHỮA LÀNH

Trong khi mục đích ban đầu về ngày Sa-bát và việc tuân thủ ngày Thứ Bảy rất rộng và bao hàm, lúc Đức Chúa Giê-su giáng trần, quan điểm ngày Sa-bát đã thay đổi khá nhiều trong trí nhiều vị lãnh đạo tôn giáo. Thay vì một ngày của sự tự do và bình đẳng, ngày Sa-bát đã trở thành một ngày của con người, với các hạn chế và các luật lệ truyền thống. Trong thời Đức Chúa Giê-su, Ngài đã cương quyết đứng lên chống lại các thái độ hẹp hòi như vậy, đặc biệt là khi chúng được dùng để áp đặt lên người khác.

Ngài đã thể hiện thái độ phản đối cách đáng kể nhất bằng việc chữa lành bệnh nhân vào ngày Sa-bát. Dường như Đức Chúa Giê-su đã cố ý làm các phép lạ này vào ngày Thứ Bảy, thay vì trong bất cứ ngày nào khác, để người ta thấy rõ một ý nghĩa quan trọng nào đó mà ngày Sa-bát phải có. Thường trong những câu chuyện chữa lành trên đây, Đức Chúa Giê-su giải thích về tính cách thích hợp của hành động chữa lành trong ngày Sa-bát qua các lời bình luận, mà người Pha-ri-si đã dùng làm cớ để âm mưu giết Ngài.

Xin đọc các câu chuyện về Đức Chúa Giê-su chữa bệnh trong ngày Sa-bát ở Ma-thi-ơ 12:9-13, Mác 1:21-26, 3:1-6, và Giăng 9:1-16. Trong các câu chuyện này, bạn để ý thấy những điều nào đáng chú ý nhất?

Đức Chúa Giê-su xác nhận rằng ngày Sa-bát rất quan trọng. Khi ngày Thứ Bảy đến, chúng ta cần vạch một lần ranh hằn hòi để tạo cho thời gian Sa-bát được thật đặc biệt, và giúp cho thời gian hàng tuần này trở nên một cơ hội để phát triển mối quan hệ của chúng ta với Đức Chúa Trời, gia đình, hội thánh và cộng đồng của chúng ta. Nhưng việc giữ ngày Sa-bát không nên tập trung vào chính chúng ta một cách ích kỷ. Như Đức Chúa Giê-su đã nói, “Vậy, trong ngày Sa-bát có phép làm việc lành” (Ma-thi-ơ 12:12).

Nhiều tín hữu trong hội thánh có nhiều hành động tốt để chăm lo cho người khác. Nhưng nhiều người trong chúng ta cũng cảm thấy mình nên giúp đỡ nhiều hơn. Chúng ta biết Đức Chúa Trời quan tâm đến những ai bị tổn thương, bị đè nén, hoặc bị lãng quên, và chúng ta cũng nên quan tâm đến những người ấy. Bởi vì chúng ta được lệnh không theo đuổi công việc thường lệ của chúng ta và được giải thoát khỏi những áp lực trong tuần, để vào ngày Thứ Bảy, chúng ta có thời gian để dấn vào sự quan tâm cho người khác như một trong những lối tuân thủ điều răn về ngày Sa-bát một cách chân chính và tích cực. Theo điều răn thứ tư, ngày Thứ Bảy được dành để nghỉ ngơi và thờ phượng tôn giáo. Mọi việc làm thế tục đều phải bị đình chỉ, nhưng công việc của lòng thương xót và nhân đức rất phù hợp với mục đích của Chúa. . . . Để làm vui phần nào nỗi đau khổ và an ủi kẻ buồn phiền, ấy là một lao động của tình yêu rất tôn trọng ngày thánh của Đức Chúa Trời. ” – Ellen G. White, *Welfare Ministry*, trang 77.

Trong ngày Thứ Bảy, bạn làm điều gì cho phúc lợi của người khác?

5. NGHỈ NGƠI SA-BÁT CỦA ĐẤT ĐAI

Như chúng ta đã thấy, Sa-bát là một phần ăn sâu trong chu kỳ đời sống của quốc gia Y-sơ-ra-ên. Nhưng nguyên tắc Sa-bát không phải chỉ được áp dụng cho một ngày duy nhất trong tuần, mà cũng bao gồm một sự nghỉ ngơi đặc biệt mỗi năm thứ bảy, lên tột điểm trong năm hân hỉ sau 49 năm (hay bảy lần bảy của bảy năm), có nghĩa mỗi năm thứ 50.

Xin đọc Lê-vi Ký 25:1-7. Mạng lệnh trong câu Kinh Thánh này nổi bật như thế nào? Bằng những cách khả thi nào bạn có thể áp dụng loại nguyên tắc này trong đời sống và công việc mình?

Năm Sa-bát cho đất trồng trọt được phép ngừng khai thác trong một năm. Đây là một hành động quản lý đất đai rất đáng kể, và sự khôn ngoan của thực hành nông nghiệp này đã được công nhận khắp nơi.

Năm thứ bảy cũng rất đặc biệt đối với nô lệ (Xuất Ê-díp-tô Ký 21:1-11). Trong trường hợp bất kỳ người Y-sơ-ra-ên nào mắc nợ quá nhiều đến nỗi phải đem chính mình ra bán vào vòng nô lệ, họ sẽ được tự do trong năm thứ bảy. Tương tự như vậy, các khoản nợ chưa thanh toán được hủy bỏ vào cuối năm thứ bảy (Phục truyền Luật lệ Ký 15:1-11).

Giống như bánh ma-na Chúa cung cấp cho dân Y-sơ-ra-ên trong đồng vắng, không canh tác trong một mùa là hành động đầy tin cậy rằng Đức Chúa Trời sẽ cung cấp đủ trong năm trước đó, và trong mùa năm nay (năm Sa-bát) cũng sẽ có đủ hoa quả thiên nhiên không do trồng trọt. Tương tự như vậy, giải phóng nô lệ và hủy bỏ nợ nần không những là hành vi tử bi của chủ nợ, nhưng cũng là một hành vi tin cậy vào quyền năng của Đức Chúa Trời có thể cung cấp cho mọi nhu cầu của chúng ta. Theo nghĩa nào đó, mọi người cần phải biết rằng họ không phải chèn ép người khác để có thể tự cung cấp cho mình.

Các nguyên tắc và mô hình của ngày Sa-bát phải được gắn chặt với cấu trúc của toàn bộ xã hội Y-sơ-ra-ên. Tương tự như vậy, việc giữ ngày Sa-bát hiện nay phải là một kỷ luật tâm linh có thể biến đổi tất cả những ngày khác của chúng ta. Theo nghĩa thực tế, giữ ngày thứ bảy là một cách sống theo sự chỉ dẫn của Đức Chúa Giê-su để tìm kiếm vương quốc của Ngài trước hết: “Cha các người ở trên trời vốn biết các người cần dùng những điều đó rồi . . . thì Ngài sẽ cho thêm các người mọi điều ấy nữa” (Ma-thi-ơ 6:32, 33).

Giữ ngày Thứ Bảy tạo sự khác biệt nào cho sáu ngày kia trong tuần của bạn? Rốt cuộc, nếu chúng ta tham lam, ích kỷ, và không quan tâm cho ai khác từ ngày Thứ Nhất cho tới ngày Thứ Sáu, thì có nghĩa lý gì khi chúng ta không phạm các tội trên trong ngày Sa-bát? (Hoặc thực sự trong ngày Thứ Bảy chúng ta có đủ khả năng để tránh vi phạm các tội lỗi liệt kê trên đây hay không, nếu như trong suốt tuần chúng ta đã phạm chúng rồi?)

NGHIÊN CỨU BỔ TÚC:

“Đức Chúa Giê-su đã nói với họ rằng nỗ lực làm giảm sự đau khổ là hài hòa với luật Sa-bát, hài hòa với công việc của các thiên sứ luôn lên xuống giữa đất và trời để săn sóc nhân loại thăm sầu. . . .

“Và con người cũng có một công việc để làm trong ngày này. Các nhu cầu cần thiết của cuộc sống phải được giải quyết, người bệnh phải được chăm sóc, các nhu cầu của người thiếu thốn phải được cung cấp. Một người sẽ không được xem là vô tội nếu vào ngày Sa-bát tỏ ra hờ hững với nghĩa vụ giảm bớt thương đau. Sự nghỉ ngơi thánh của Đức Chúa Trời được dựng nên cho con người, và những hành động từ tâm hòa hợp hoàn toàn với chủ định này. Đức Chúa Trời không muốn các sinh vật của Ngài phải chịu đựng đau đớn thêm một giờ nào nữa, nếu nỗi đau ấy có thể được làm thuyên giảm trong ngày Thứ Bảy hoặc trong bất kỳ ngày nào khác.” – Ellen G. White, *The Desire of Ages*, trang 206, 207.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

1. Theo cách nào bạn đã kinh nghiệm ngày Thứ Bảy như một minh chứng cho lòng tin cậy của bạn ở Chúa? Trong đời bạn, có bao giờ bạn đã trải nghiệm giống như phép lạ bánh ma-na, khi Chúa đã cung ứng để không phụ lòng tin của bạn nơi Ngài?
2. Như chúng ta đã thấy qua điều răn thứ tư trong Xuất Ê-díp-tô Ký 20:8–11 và Phục truyền Luật lệ Ký 5:12–15, Đức Chúa Trời nhấn mạnh các khía cạnh khác nhau của ngày Sa-bát. Bạn đánh giá cao nhất khía cạnh nào?
3. Trong lớp học hoặc cá nhân, hãy suy nghĩ một số cách bạn có thể chia sẻ các phước lành và lợi ích của ngày Sa-bát trong cộng đồng mình.
4. Một số cách nào mà ngày Sa-bát đã thay đổi cuộc sống của bạn? Có những phần khác trong cuộc sống của bạn qua đó các mô hình và nguyên tắc của ngày Sa-bát tác động lớn hơn không?

TÓM TẮT:

Đức Chúa Trời thiết lập ngày Sa-bát như một cách để ghi nhớ sự Sáng tạo và sự Cứu chuộc, nhưng cũng có nhiều lợi ích thiết thực khác. Nguyên lý Sa-bát dạy chúng ta tin cậy vào sự ban cho của Đức Chúa Trời, dạy chúng ta thực hành bình đẳng, và cũng là một kỷ luật tâm linh có thể biến đổi tất cả các mối quan hệ của chúng ta. Đức Chúa Giê-su đã chứng tỏ lý tưởng của Ngài cho ngày Sa-bát bằng cách chữa lành cho người bệnh và nhấn mạnh ngày Sa-bát là một ngày để đem lại lợi ích cho những ai đang cần.